

LESOTHO

Az Afrika Tanulmányok interjúja Morenth Péterrel, a Lesothoi Királyság tisztelőbeli konzuljával

• *AT: Nemrégiben a Magyar Afrika Platform (MAP) társelnökévé választották. E pozíció milyen felelősséggel és feladatokkal jár? Hogyan látja a szervezet jövőjét, jövőbeni feladatait?*

M.P.: A megújuló elnökség új tagjaként mint társelnök örömmel dolgozom tovább a közös célokért a tagszervezetekkel, képviselőikkel, az újonnan alakuló munkacsoportokkal, vezetőikkel, és a MAP Tanácsadó Testület tagjaival, és nem utolsósorban France Mutombo barátommal.

A Magyar Afrika Platform keretében az évekkel ezelőtt megkezdett munkánk sikerének egyik záloga a folytonosság, a hosszú távú építkezés konzekvens végig vitele, és így a MAP érdekérvényesítő képességének kihasználása.

Meggyőződésem szerint a MAP készen áll arra, hogy segítsen a döntéshozóknak az afrikai kontinentet érintő kérdések kapcsán. Fontos számunkra, hogy Magyarország számára a legelőnyösebb döntéseket hozzák meg. Az elmúlt években a MAP jelentősége nőtt, meghatározó szereplőjévé vált az Afrikával foglalkozó hazai szervezeteknek. Véleményünkre odafigyelnek, és most az a cél, hogy a tanácsainkat is megfogadják.

Véleményem szerint új, aktívabb alapokra kell helyezni az eddig kialakult szakmai együttműködést a hosszú távú Afrika fejlesztési stratégia kidolgozásában mind hazai, mind EU-s szinten, és mielőbb látványos eredményeket kell elérni az Afrika iránt érdeklődő gazdasági és civil szféra informálása terén. A közvélemény formálása minden résztvevő elemi érdeke és feladata.

Mindezek érdekében kezdeményeztem találkozót a külügyi tárca és más minisztériumok, kormányza-

ti szervek, továbbá szakmai szervezetek vezetőivel, és bízom abban, hogy Európai Unió 2011-es magyar elnökség féléves prioritásaiban Afrika fontos és hangsúlyos szerepet fog kapni. A MAP örömmel kész részt venni a magyar kormány 2010 tavaszára elkészülő, a 2011-es elnökségi programjának szakmai kidolgozásában.

• *AT: Mindezek mellett Lesotho tisztelőbeli konzulja. Mit gondol a Lesothoi Királyság afrikai megítéléséről? Milyen pozíciói vannak a királyságnak a nemzetközi közösség tekintetében?*

M.P.: A királyság a nyugalom szigete, és lakóinak ez a természetes életformája. Így viszonyulnak az országra érkező külföldiekhez is, és így kezelik nemzetközi kapcsolataikat is.

Dél-Afrika azzal, hogy szó szerint körbeveszi az országot, bármikor a történelem folyamán „összeroppantathatta „volna a kis „égi királyságot”, de nem tette, mert tisztelettel fordult Lesotho és annak vezetői felé. A baszutok megbecsült közösség Dél-Afrikában, dolgos népcsoportnak tartják őket, mind a Lesothoban, mind a diaszpórában élőket.

Az ország békeességben kíván élni, és nyitottságát jelzi, hogy nincs olyan ország a világon, akivel nem lenne valamiféle kapcsolata, a nemzetközi közösség aktív tagja. Ne felejtjük el, hogy Lesotho szavazata, jelentősége és megítélése ugyanolyan értékű, mint bármely más országé.

• *AT: Mit hozhat a dél-afrikai labdarúgó világbajnokság Lesothonak, és tágabb kitekintésben a dél-afrikai régióknak?*

M.P.: Tudomásom szerint nagyon sokat. Dél-Afrika már jelezte, hogy a VB alatt az előselejtezők idején a bloemfonteini csoportban játszó országok közül többen is a lesothoi főváros, Maseru szállodáiban lesznek elszállásolva, hiszen ez nem több mint 40 km-re van a stadiontól.

Tudom, hogy számos baszuto már a VB előkészületiben részt vesz, és sokan fognak a világbajnokság idején Dél-Afrikában dolgozni, tevékenykedni. Sajnos, a lesothoi foci színvonala eddig még nem érte el, hogy egy ilyen világeseményen a nemzeti tizenegy is részt vehessen, de az ország ugyanúgy focilázban él már, ahogy Dél-Afrika is.

Dél-Afrika a kontinens legerősebb gazdasága és egyik legszínesebb társadalma. Hiszem, hogy ezzel az ország rengeteget nyerhet, de nem csupán anyagilag, hanem erkölcsileg és presztízs terén is. Igaz, vannak még nyitott kérdések a közbiztonság és az energiaellátás terén, de hiszem, hogy ezek addigra

A lesothoi parlament épülete előtt

megoldódnak. A VB főpróbája, a Konföderációs Kupa sikere is mutatja, hogy az ország készen áll a VB sikeres lebonyolítására.

A futball VB nem csak az ország, hanem az egész kontinens sikere, hiszen ezzel Afrika felkerült a nemzetközi sportesemények listájára, a kérdés, hogy mi lesz a következő nagy esemény, ami a kontinensen kerül majd megrendezésre.

• *AT: A magyar tiszteletbeli konzuli testület aellenőkeként és Afrika-szakértőként mit gondol a hazai politikában, gazdaságban tetten érhető, meglehetősen ismeretlen Afrika-képről és Afrikát érintő gondolkodásról? Memnyire veszi komolyan a politika Afrikát, és a gazdasági élet szereplői azt, hogy igenis van mit keresnünk és tennünk a kontinensen? Mit hozhat a jövő hazánk számára?*

M.P.: Magyarország európai integrációja nemzetközi kapcsolatairól terén is fordulópontot jelent. Az Európai Unió tagállamként Magyarország Afrika-politikája új kereteket kapott, és a Szaharától délre eső régió másfél évtized után visszakerült az ország politikai és gazdasági térképére. Hazánknak a közösségi játékszabályok tiszteletben tartása mellett nemzeti érdekei minél hatékonyabb érvényesítésére kell törekednie.

Álláspontom szerint a szubszaharai térség kitörési pont lehet a magyar gazdaságfejlesztési elképzelések számára, a régió új piaccá, befektetési területté válhat a magyar kis-és középvállalatoknak most, a gazdasági válság idején is. Bár a '80-as évek szintjéhez képest a kétoldalú kapcsolatok visszaestek, a kivitelünk és behozatalunk az elmúlt években folyamatosan növekszik.

Hiszem, hogy kiemelt figyelmet kell fordítanunk a nemzetközi kapcsolatrendszer újragondolására, hangsúlyosan a Szaharától délre eső régió tekinte-

tében. Magyarországnak az eddigiekénél fokozottabban kell részt vennie a közösségi fejlesztési politikában, hiszen afrikai gazdasági jelenlétünk minimális. Ezen a helyzeten javíthat például a 2009. november 26-án a Dél-afrikai Köztársasággal aláírt Gazdasági Együttműködési Megállapodás.

A külpiaci fejlesztés, a magyar export növelése mellett a szubszaharai együttműködés multilaterális politikai sikereket jelenthet a Magyar Köztársaság mindenkori kormánya számára, és számos olyan új gazdasági lehetőséggel kecsegtet, mely az ázsiai és európai piacon kivitelezhetetlennek tűnhet.

Magyarország uniós tagsága jelentős változást hozott az afrikai országokkal való kapcsolatainkban. A Cotonou-i Megállapodás részeseiként ugyanis tagjai lettünk egy állandó, strukturált érintkezési formának, amelyen keresztül alkalmunk nyílik egymás kölcsönös és jobb megismerésére. A magyarországi gazdasági, szakmai és civil szereplők számára is lehetővé válik egy realisabb és közvetlenebb afrikai kapcsolatrendszer kiépítése. Multilaterális kapcsolataink bővülése várhatóan jótékony hatással lesz a térségben a bilaterális kapcsolatokra is.

EU tagállamként ugyanakkor Magyarország sem szigetelődhet el a szubszaharai régió problémáitól, mivel a térségből áramló gazdasági és politikai menekültek számára hazánk tranzitországból célországga válik. Tagországgként egyúttal új értékrendet fogadtunk el, amely a saját nemzeti érdekeinken túl szolidaritási és emberi jogi megfontolásokat is figyelembe vesz. Donor kötelezettségeket is fel kell most már vállalnunk, elsősorban az Európai Fejlesztési Alap (EDF) forrásaihoz való hozzájárulás formájában. Hozzájárulásunk egy része csak akkor nyerhető vissza, ha a magyar gazdasági, szakmai és civil szervezetek is pályáznak a csatlakozás révén számunkra is megnyíló uniós ACP programokra.